

stond een sterke groepsband en een verhelderend inzicht in elkaars werkwijze en mogelijkheden. Het inzicht van de arts in de sociaal-psychologische problematiek van de patiënt nam toe en dit leidde soms tot een betere arts-patiënt-relatie.

Schrijver pleit dan ook voor een dergelijke samenwerking, waarbij hij de nadruk legt op een persoonlijke relatie binnen een team en een desinstitutionalisering van de maatschappelijke zorgverlening in het eerste echelon. Voor zowel huisartsen als maatschappelijk werkers biedt dit boekje, voorzien van een uitgebreide literatuurlijst, een waardevolle informatie en het kan dan ook van harte worden aanbevolen.

C. R. P. Barneveld

R. van Hamersvelt en P. M. Postuma. Moderne handleiding tot een snelle eerste hulpverlening bij ongevallen. Uitgeverij L. C. G. Malmberg, 's-Hertogenbosch, 3e gewijzigde druk, zonder jaartal; 112 bladzijden, prijs f 3,75.

De samenstelling van dit cahier is onmiskenbaar gebaseerd op de inhoud van het legendarische Oranje Kruisboekje. Hoewel het voorbericht hierover niets vermeldt, zal zonder twijfel een zekere mate van ontevredenheid over vorm of inhoud van dit klassieke E.H.B.O.-boek de schrijvers ertoe hebben geleid een eigen werkje samen te stellen. Wij mogen niet veronderstellen dat economisch opportunisme een drijfveer heeft gevormd om het Oranje Kruisboekje een geduchte concurrent te verschaffen, maar de begeleidende opmerkingen bij de derde druk maken ons duidelijk dat door enkele wijzigingen deze „moderne” handleiding thans ook te gebruiken valt bij de opleiding voor het Eenheidsdiploma.

Het valt niet te ontkennen dat hier sprake is van een aantrekkelijk uitgevoerd, goed geïllustreerd en overzichtelijk ingedeeld drukwerk, waarvan de spiraalband de uitgezochte bindvorm is voor dit soort frequent gehanteerde leidraden. Ten aanzien van de inhoud zijn geen fundamentele verschillen met het Oranje Kruisboekje te constateren. Ook hier vindt men de noodzakelijke schematisering en simplificering welke bij het onderwijs aan leken is gewenst, maar die de deskundige nog wel eens hinderlijk vindt. Ook hier is men niet ontsnapt aan het gevaar van kleine onjuistheden en het met klem aanbevelen van bepaalde gedragslijnen, welke op zijn minst discutabel zijn.

Alles bijeen is hier sprake van een E.H.B.O.-handleiding die zeker niet de mindere van het klassieke werk kan worden genoemd.

H. O. Sigling

Het lezen waard

Sommige publikaties van het Centraal Bureau voor de Statistiek zijn ook voor huisartsen het lezen waard. Wij nemen hier bijvoorbeeld het jaarlijks verschijnende „Statistisch Zakboek” waarin gegevens zijn verzameld betreffende vele onderwerpen waarvan verscheidene ook de arts zullen interesseren, onder andere: gegevens betreffende bevolking en volksgezondheid.

Onlangs is verschenen: Statistisch Zakboek 1966. Verkrijgbaar bij de Staatsuitgeverij te 's-Gravenhage, en bij de boekhandel; 202 bladzijden, prijs f 5,50.

Nota bene

Het verdient aanbeveling alle patiënten die met anticoagulantia worden behandeld regelmatig kritisch te toetsen of voortzetting van deze behandeling nog is geïndiceerd.

Zwangerschapspreventie gedurende twee maanden is nodig voor vrouwen die met rubella in contact zijn geweest.

Zwangeren dient men, met het oog op het eventueel ontstaan van een struma bij het foetus, niet met jodiumhoudende geneesmiddelen te behandelen of aan onderzoeken met behulp van jodiumhoudende verbindingen te onderwerpen.

Literatuurinformatie*

Miller, G. J., L. G. Reeder & H. E. Manning. Every doctor's office - a cancer detection center? (1966) J. Chron. Dis. 19, 1211-1219.

In a survey of 380 physicians — representing 95 per cent of those practicing in a district of a large metropolitan area — it was found that the cancer detection procedures were much better than anticipated. However, the data indicates that the practice of teaching breast self-examination and of doing proctoscopy examinations on asymptomatic patients, needs further emphasis. Results showed that 28 per cent of physicians were not teaching self-examination of the breast to their patients; of those physicians doing proctoscopies more than half did not do them routinely.

Persoon, J. & A. Mertens. De functie-keuze van in Nijmegen afgestudeerde artsen in relatie met sociaal milieu van herkomst en met studieresultaten. (1967) Kath. Artsenbl. 46, 88-96.

Er bestaat een duidelijk verband tussen sociaal milieu van herkomst en functiekeuze: het percentage afgestudeerde mannen uit het middelbaar plus lager milieu, dat huisarts werd, was significant hoger dan dit percentage voor het hoger sociaal milieu. Gebleken is eveneens dat mannelijk afgestudeerden uit het middelbaar plus lager milieu korter over hun studie deden dan de afgestudeerden uit het hoger milieu. Er blijkt geen rechtstreeks verband te bestaan tussen studieduur en functiekeuze. Binnen het middelbaar plus lager sociaal milieu blijken zij, die in relatief korte tijd afstudeerden, zeer significant vaker de functie van specialist te kiezen boven die van huisarts. Zij die zich gaan specialiseren blijken, indien zij uit het middelbaar plus lager milieu afkomstig zijn, zeer significant relatief korter over hun studie gedaan te hebben, dan de adspirant-specialisten uit het hoger milieu.

Burrowes, W. L. Night calls in a general practice. (1967) Practitioner 198, 697-701.

A record has been kept of all night calls, excluding midwifery, attended by one doctor in a group practice of four over a five-and-a-half-year period. A total of 140 cases is analysed according to age, sex, time of call, seasonal variations and nature of illness. Two out of every three calls were fully justified.

Cranswick, G. H. Cancer detection in general practice (1967) Practitioner 198, 412-416.

Details are given of a method of examination for comprehensive cancer detection in „at risk” age-groups, with a report of findings in 500 cases. Reasons are given for its inclusion as an integral part of general practice, including its relevance to the expanding role of the future general practitioner in disease prevention and health promotion. A suggestion is made for the establishment of a cancer detection clinic for the controlled study of this method and its practicability.

Manaster, A. The family group therapy program at Park View Home for the Aged. (1967) J. Amer. Geriatr. Soc. 15, 302-306.

The establishment of a group therapy program for the families of aged residents and aged applicants for residency in the Park View Home proved to be of definite value. About 60 per cent of the relatives who were notified seemed favorably inclined towards participating in an unstructured program in which they could work out their own solutions with little direct help from the therapists. The families achieved a more realistic and accepting perception of the

* Zie (1966) huisarts en wetenschap 9, 259.